

Ders Bilgi Formu

Ders Adı	Kodu	Yerel Kredi	AKTS	Ders (saat/hafta)	Uygulama (saat/hafta)	Laboratuvar (saat/hafta)
Hesaplama Kuramı	BLM2502	3	6	3	0	0

Önkoşullar	Yok

Yarıyıl	Bahar

Dersin Dili	İngilizce, Türkçe

Dersin Seviyesi	Lisans Seviyesi

Ders Kategorisi	Temel Meslek Dersleri

Dersin Veriliş Şekli	Yüz yüze

Dersi Sunan Akademik Birim	Bilgisayar Mühendisliği Bölümü

Dersin Koordinatörü	Oğuz Altun

Dersi Veren(ler)	Oğuz Altun, H.İrem Türkmen

Asistan(lar)ı	

Dersin Amacı	Bu dersin amacı, öğrencilere, otomata teorisi ve biçimsel diller ve gramerler teorisini içeren hesaplamanın matematiksel temellerini tanıtmak; aynı zamanda otomatlar, eşdeğer düzenli ifadeler, otomatlar tarafından tanımlanan dillerin eşdeğerliği, düzenli ifadeler, pushdown otomati, eşdeğer context-free gramerleri, pushdown otomata tarafından tanımlanan dillerin eşdeğeri, bağlam gibi temel kavramları kavratmaktır. Ücretsiz gramerler, Turing makineleri ve Turing makineleri tarafından tanımlanan dillerin eşdeğerliği.

Dersin İçeriği	Dersin İçeriği Matematiksel Araçlar (Tanımlar, Teoremler ve İspatlar); İspat Türleri; Düzenli Diller; Sonlu Otomatlar; Deterministik Olmayan Makinalar; Düzenli İfadeler; Düzensiz Diller; Bağlam İçermeyen (Context-free) Diller; Bağlam İçermeyen (Context-free) Gramerler; Basma Otomatiği; Turing Makineleri; Turing Makinelerinin Çeşitleri; "Algoritma" tanımı; Karar Verebilirlik; Kararlanabilir Diller; NP-bütünlüğü; İndirgenebilirlik; Tanınabilirlik.

Opsiyonel Program Bileşenleri	Yok

Ders Öğrenim Çıktıları

1	Öğrenciler sonlu otomata, deterministik ve deterministik olmayan otomata, düzenli ifadeler, basmalı otomata, turing makineleri, biçimsel diller ve gramerler analiz edebileceklerdir.
2	Öğrenciler sonlu otomata, deterministik ve deterministik olmayan otomata, düzenli ifadeler, basmalı otomata, turing makineleri, biçimsel diller ve gramerler için tasarımlar yapabileceklerdir.
3	Öğrenciler problem çözme yoluyla algoritma, hesaplanabilirlik, karar verilebilirlik ve karmaşıklık gibi anahtar kavramların anlaşıldığını göstereceklerdir.
4	Öğrenciler Turing Makinelerine ve Problem Sınıflarına aşina olacaklardır.
5	Öğrenciler problem kurma, çözme ve Hesaplama Kuramı'nın temel sonuçlarını kanıtlama becerileri geliştireceklerdir.

Haftalık Konular ve İlgili Ön Hazırlık Çalışmaları

Hafta	Konular	Ön Hazırlık

1	Ön kavramların oluşturulması, matematiksel araçlar, tanımlar, teoremler ve ispatlar, ispat çeşitleri	Ders kitabının ilgili bölümü
2	Deterministik sonlu otomata (DFA)	Ders kitabının ilgili bölümü
3	Deterministik olmayan sonlu otomata (NFA)	Ders kitabının ilgili bölümü
4	DFA ve NFA'nın eşdeğerliliği ve düzenli ifadeler	Ders kitabının ilgili bölümü
5	Epsilon geçiş, pompalama Lemma, güvercin prensibi ve kapatma (closure) özellikleri	Ders kitabının ilgili bölümü
6	Optimal DFA ve genel bakış	Ders kitabının ilgili bölümü
7	Bağımsız diller, bağımsız gramerler, ayrıştırma ağacı, belirsizlik, kapalılık özellikleri	Ders kitabının ilgili bölümü
8	Midterm 1 / Practice or Review	Ders kitabının ilgili bölümü
9	Yıl içi sınavı	
10	Yığıtlı Otomatlar	Ders kitabının ilgili bölümü
11	Bağımsız gramerlere ve Church-Turing hipotezine genel bakış	Ders kitabının ilgili bölümü
12	Turing Makineleri, Tanıma ve Hesaplama, Church-Turing Hipotezi	Ders kitabının ilgili bölümü
13	Ara Sınav 2	
14	NP-eksiksizliği, karar verilebilirlik, indirgenebilirlik ve tanınabilirlik	Ders kitabının ilgili bölümü
15	Final	
16		

Değerlendirme Sistemi

Etkinlikler	Sayı	Katkı Payı
Devam/Katılım		
Laboratuvar		
Uygulama		
Arazi Çalışması		
Derse Özgü Staj		
Küçük Sınavlar/Stüdyo Kritiği	3	30
Ödev		
Sunum/Jüri		
Projeler		
Seminer/Workshop		
Ara Sınavlar	1	30
Final	1	40
Dönem İçi Çalışmaların Başarı Notuna Katkısı		60
Final Sınavının Başarı Notuna Katkısı		40
TOPLAM		100

AKTS İşyükü Tablosu

Etkinlikler	Sayı	Süresi (Saat)	Toplam İşyükü
Ders Saati	12	3	36

Laboratuvar			
Uygulama			
Arazi Çalışması			
Sınıf Dışı Ders Çalışması	6	5	30
Derse Özgü Staj			
Ödev			
Küçük Sınavlar/Stüdyo Kritiği	2	20	40
Projeler			
Sunum / Seminer			
Ara Sınavlar (Sınav Süresi + Sınav Hazırlık Süresi)	1	30	30
Final (Sınav Süresi + Sınav Hazırlık Süresi)	1	44	44
Toplam İşyükü			180
Toplam İşyükü / 30(s)			6.00
AKTS Kredisi			6

Diğer Notlar	Yok